

[Helga Pedersen.]

på en slags ugeløn eller efterbetalt ugeløn fra den tyske stat. Det vil naturligvis være således, at der vil være en del, der ikke ønsker erstatning efter denne lov, og det vil der vel navnlig være i bevidstheden om, at det sparede beløb, hvis jeg må betegne det således, så kan gå til andre, som trænger mere til hjælp. Men spørgsmålet er, om man skal blive ved en sådan frivillig afkalds-ordning.

Jeg skal på den anden side indrømme, at der kunne være tilfælde, hvor egentligt men vel ikke er fulgt på frihedsberøvelsen, men hvor frihedsberøvelsen alligevel har været særlig følelig, f. eks. under hensyn til, at videre uddannelse er sinket eller er blevet umuliggjort, eller under hensyn til, at andre grupper af frihedsberøvede har fået fuld løn under fraværet fra arbejdet, således at en slags forskelsbehandling er indtruffet. Man kan sige, at det er vel det mest naturlige, at det er den danske stat, der bør råde bod på en sådan forskelsvirkning, men på den anden side er det forståeligt, om betragtninger af denne karakter også bringes frem, når vi diskuterer fordelingen af den foreliggende ydelse.

Der er i mit parti adskillig tvivl, for så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt den kategori, der er nævnt i lovforslagets § 4, skal medtages ved fordelingen, og jeg vil gerne komme tilbage til en drøftelse af dette spørgsmål i det udvalg, som jeg venter nedsat efter lovforslagets første behandling.

Hvad angår erstatningsformen, tror jeg, det er rigtigt, at man som hovedregel vælger engangsydelsen. Det er rigtigt både under hensyn til ydelsens karakter og af administrative grunde.

Den nationale værdighedsbetingelse, som findes i erstatningsloven af 1945, gentages ikke i lovforslaget. Jeg tvivler på, at der vindes noget ved den foreslåede ændrede bestemmelse i lovforslagets § 8. Jeg tror, man skal overveje, om man ikke skal vælge en bestemmelse som den, vi har i erstatningslovens § 65, og således udelukke — hvis jeg må citere —

„personer, der under den tyske besættelse har udvist en nationalt uværdig optræden, og efterladte efter sådanne personer“.

Bemærkningerne til lovforslagets § 8

tyder på, at man i socialministeriet under administrationen af erstatningsloven har fundet det uheldigt, i hvert fald i visse tilfælde, at medlemmer af nazistpartiet ikke har fået mulighed for erstatning efter 1945-loven. Jeg har det indtryk i hvert fald, at man mener, at de i visse tilfælde bør have en chance for at få andel i ydelsen efter denne lov. Bemærkningerne er ikke helt klare på dette punkt, men jeg vil i hvert fald gerne sige, at det er et synspunkt, jeg ikke kan tiltræde. Vel er vi efter alt, hvad der nu er kommet frem om forhandlingerne vedrørende selve overenskomsten med Den tyske Forbundsrepublik, frit stillet med hensyn til ydelsens fordeling, men så meget bliver der vel tilbage af artikel I i overenskomsten, og den er dog grundlaget for det hele, at ydelsen principielt ikke kan gå til personer, der støttede national-socialismen, uanset hvad deres motiver hertil måtte have været. Jeg tænker herved på, at der står i artikel I i overenskomsten, at Forbundsrepublikken Tyskland — hvis jeg må citere — skal betale 16 mill. tyske mark

„til fordel for danske statsborgere, der på grund af race, tro eller verdensanskuelse har været ramt af national-socialistiske forfølgelsesforanstaltninger“. Under hensyn dertil, selv om vi står frit ved fordelingen, synes jeg, at den kategori, som har støttet nationalsocialismen, givetvis bør udelukkes.

I bestemmelserne om fordelingsnævnet i lovforslagets § 10 eller i bemærkningerne hertil savner jeg lidt nærmere oplysninger om, hvilke kvalifikationer de pågældende medlemmer skal have. Er det f. eks. embedsmænd fra socialministeriet, den højtærede minister har tænkt på, eller skal det være repræsentanter for frihedsbevægelsen? Det kunne vi måske få en bemærkning om fra den højtærede minister.

Det ankenævn, som den højtærede minister foreslår nedsat, forekommer mig næsten for kvalificeret, hvis man kan være det. Det skal erkendes, at dette ankenævn får vanskelige opgaver, men så vidt jeg kan se, vil disse opgaver hovedsagelig være af skønmæssig og ikke af juridisk karakter, og selve dette at oprette en slags særafdeling af højesteret og gøre tre højesteretsdommere inhabile på forhånd, hvis et spørgsmål i